

Πειραιάς : 10-07-2024
Αρ. πρωτ. ΠΠ 3837

ΠΡΟΣ: κ. Σταύρο Βαρδαλά
Νομικό Σύμβουλο ΚΕΕΕ
E mail svard@acci.gr

ΘΕΜΑ: ερώτημα για μεταφορά επιμελητηριακής ιδιότητας εν όψει επιμελητηριακών εκλογών 2024

Παρακαλούμε για τη γνωμοδότησή σας επί του παρακάτω θέματος που αφορά στη δυνατότητα μεταφοράς της επιμελητηριακής ιδιότητας :

- Επιχείρηση (νομικό πρόσωπο ή ατομική επιχείρηση) με ίδρυση / εγγραφή προ 20ετίας σε άλλο Επιμελητήριο και μεταφορά έδρας στο ΕΕΠ πριν από 18 μήνες (ήτοι 1 ½ έτος μέλος του ΕΕΠ), έχει δικαίωμα ο εκπρόσωπός της να είναι εκλογέας ή / και εκλόγιμος βάσει μεταφοράς επιμελητηριακής ιδιότητας ?
- Εκλογέας που διετέλεσε μέλος του Επιμελητηρίου σωρευτικά για 3 έτη με συμμετοχές ως εταίρος σε διαφορετικά νομικά πρόσωπα ή με συμμετοχές σε νομικά πρόσωπα και λειτουργία ατομικής επιχείρησης μπορεί να είναι εκλόγιμος βάσει μεταφοράς επιμελητηριακής ιδιότητας ?

Στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνηση.

ΕΔΡΑ : Αγ. Κων/νου 3 - Πειραιάς - ΤΚ 18531 πλ. 210 - 4121503 / 4126917 / 4179065

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Εθν. Αντιστάσεως 98 – Ελευσίνα ΤΚ 19200 πλ. 210 - 65.60.756

eeplr@otenet.gr www.eep.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΩΣΗ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΣ

-1980-

ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
Σταύρος Βαρδαλάς
Δικηγόρος
Τηλ. 210-3644704

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

ΕΡΩΤΗΜΑ

Έχουν τεθεί τα ακόλουθα ερωτήματα : (α) Επιχείρηση (νομικό πρόσωπο ή ατομική επιχείρηση) με ίδρυση/εγγραφή προ 20ετίας σε άλλο Επιμελητήριο και μεταφορά έδρας στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο Πειραιά πριν από 18 μήνες (ήτοι 1 ½ έτος μέλος του ΕΕΠ) έχει δικαίωμα ο εκπρόσωπός της να είναι εκλογέας/εκλόγυμος βάσει μεταφοράς επιμελητηριακής ιδιότητας ; και (β) Εκλογέας, που διετέλεσε μέλος του Επιμελητηρίου σωρευτικά για τρία (3) έτη με συμμετοχή ως εταίρος σε διαφορετικά νομικά πρόσωπα ή με συμμετοχές σε νομικά πρόσωπα και λειτουργία ατομικής επιχείρησης μπορεί να είναι εκλόγυμος βάσει μεταφοράς επιμελητηριακής ιδιότητας ;

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

Με τα θέματα της άσκησης του εκλογικού δικαιώματος (δηλαδή την κτήση της ιδιότητας του εκλογέα και την κτήση και του δικαιώματος ψήφου) και της υποβολής υποψηφιότας (δηλαδή την κτήση της ιδιότητας του εκλόγυμου) ασχολείται το άρθρο 72 του Νόμου 4497/2017 περί του θεσμού των Επιμελητηρίων, το κείμενο του οποίου έχει ως εξής :

Άρθρο 72 – «Δικαίωμα ψήφου : 1. Δικαίωμα ψήφου έχουν τα μέλη των Επιμελητηρίων, εφόσον είναι ταμειακώς ενήμερα και έχει παρέλθει τουλάχιστον ένα (1) έτος από την εγγραφή τους στο οικείο Επιμελητήριο, ως εξής : α. Κάθε φυσικό πρόσωπο διαθέτει μία ψήφο. β. Κάθε προσωπική εταιρεία διαθέτει δύο ψήφους. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται ως εξής : αα. για τις ομόρρυθμες εταιρείες, από δύο ομόρρυθμους εταίρους της, που υποδεικνύονται από τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτών, ββ. για τις ετερόρρυθμες εταιρείες, είτε από δύο ομόρρυθμους εταίρους είτε από τον ομόρρυθμο και έναν ετερόρρυθμό εταίρο, που υποδεικνύονται από τον νόμιμο εκπρόσωπο αυτών. γ. Κάθε Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης διαθέτει δύο ψήφους. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται είτε από δύο διαχειριστές είτε από έναν διαχειριστή και

έναν εταίρο, οι οποίοι υποδεικνύονται από την εταιρεία. δ. Κάθε μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης διαθέτει μία ψήφο. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται από τον διαχειριστή της. ε. Κάθε Ανώνυμη Εταιρεία διαθέτει τρεις ψήφους. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται από τρεις εκπροσώπους, οι οποίοι πρέπει να είναι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή ανώτατα διοικητικά στελέχη και υποδεικνύονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. στ. Κάθε μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία διαθέτει μία ψήφο. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται από τον διαχειριστή της. ζ. Οι υπόλοιπες Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες διαθέτουν δύο ψήφους. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται είτε από δύο διαχειριστές είτε από έναν διαχειριστή και έναν εταίρο που υποδεικνύονται από την εταιρεία. η. Κάθε υποκατάστημα ημεδαπής επιχείρησης διαθέτει μία ψήφο ανά Επιμελητήριο. Σε περίπτωση που περισσότερα του ενός υποκαταστήματα ημεδαπής επιχείρησης είναι εγγεγραμμένα στο ίδιο Επιμελητήριο, δικαίωμα ψήφου έχει μόνο ένα υποκατάστημα, που υποδεικνύεται από τη διοίκηση της έδρας. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται από τον διευθυντή του υποκαταστήματος ή τον αναπληρωτή αυτού. θ. Κάθε αλλοδαπή ανώνυμη εταιρεία και εταιρεία περιορισμένης ευθύνης διαθέτει μία ψήφο, υπό τον όρο της αμοιβαιότητας. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται από τον νόμιμο εκπρόσωπο. 1. Κάθε συνεταιρισμός διαθέτει δύο ψήφους. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται από τον Πρόεδρο και τον Γενικό Γραμματέα ή τους αναπληρωτές τους, οι οποίοι πρέπει να είναι του μέλη του Δ.Σ.. 2. Νομικά πρόσωπα, μέλη του Επιμελητηρίου, που έχουν καταβάλει τα τέλη τήρησης μερίδας στο Γ.Ε.ΜΗ. μέχρι και το προηγούμενο των εκλογών έτος, θεωρούνται ταμειακώς ενήμερα. Φυσικά πρόσωπα ή υποκαταστήματα ημεδαπών επιχειρήσεων, μέλη του Επιμελητηρίου, που έχουν καταβάλει τα τέλη τήρησης μερίδας Γ.Ε.ΜΗ. ή την ετήσια συνδρομή στο οικείο Επιμελητήριο μέχρι και το προηγούμενο των εκλογών έτος, θεωρούνται ταμειακώς ενήμερα. 3. Το δικαίωμα ψήφου ασκείται προσωπικά. Στερούνται του δικαιώματος ψήφου: α. όσοι έχουν στερηθεί αμετακλήτως τα πολιτικά τους δικαιώματα και για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή, β. όσοι τελούν υπό δικαστική συμπαράσταση, γ. όσοι έχουν καταδικαστεί αμετακλήτως σε οποιαδήποτε ποινή για κλοπή, υπεξαίρεση, αισχροκέρδεια, νοθεία, απιστία, ψευδορκία, απάτη, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, δόλια χρεοκοπία, λαθρεμπορία, τοκογλυφία, παράβαση των άρθρων 336, 338, 339, 342, 343, 345, 346, 347, 348Α, 349, 350, 351, 351Α, και 353 του Ποινικού Κώδικα ή για παραβάσεις του νόμου περί ναρκωτικών, δ. όσοι έχουν καταδικαστεί αμετακλήτως σε ποινή φυλάκισης για παράβαση της νομοθεσίας που διέπει τις ανώνυμες εταιρείες, της τελωνειακής νομοθεσίας ή για παράνομη άσκηση εμπορικού επαγγέλματος ή για παραβάσεις του ν. 4072/2012 (Α' 86) και δεν έχουν παρέλθει τέσσερα (4) έτη από την αποκατάστασή τους, ε. όσοι έχουν κηρυχθεί, τελεσιδίκως, σε κατάσταση πτώχευσης και δεν έχουν

αποκατασταθεί ή αυτοί που οι επιχειρήσεις τους τελούν υπό αναγκαστική εκκαθάριση. 4. Εκλόγιμοι είναι όσοι έχουν τα προσόντα του εκλογέα και διετέλεσαν μέλη Επιμελητηρίου τουλάχιστον για δύο (2) τελευταία έτη ή για τρία (3) έτη την πενταετία πριν από την ημερομηνία προκήρυξης των εκλογών, είτε ατομικά είτε ως μέλη ή διαχειριστές προσωπικών εταιρειών, ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών, εταιρειών περιορισμένης ευθύνης ή ως μέλη διοικητικών συμβουλίων ανωνύμων εταιριών ή συνεταιρισμών ή ως εκπρόσωποι υποκαταστημάτων ελληνικών ή αλλοδαπών επιχειρήσεων. Οι απασχολούμενοι συνταξιούχοι είναι εκλόγιμοι».

Για την κτήση της ιδιότητας του εκλογέα, και εν συνεχείᾳ για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος από τον εκπρόσωπο (ο οποίος είναι φυσικό πρόσωπο) του φορέα, που είναι μέλος του «οικείου» Επιμελητηρίου, δηλαδή του Επιμελητηρίου, στο οποίο θα γίνουν οι εκλογές, ο Νόμος απαιτεί όπως το μέλος αυτό του Επιμελητηρίου (είτε ατομική επιχείρηση είτε νομική οντότητα) έχει εγγραφεί σ' αυτό (στο ίδιο Επιμελητήριο στο οποίο θα γίνουν οι εκλογές) πάνω από ένα χρόνο πριν την ημερομηνία διεξαγωγής των επιμελητηριακών εκλογών, πέραν βεβαίως της ταμειακής ενημερότητας του εν λόγω μέλους. Τούτο συνάγεται από την διατύπωση της σχετικής ως άνω διάταξης, η οποία αναφέρει ότι «Δικαίωμα ψήφου έχουν τα μέλη των Επιμελητηρίων, εφόσον είναι ταμειακώς ενήμερα και έχει παρέλθει τουλάχιστον ένα (1) έτος από την εγγραφή τους στο οικείο Επιμελητήριο». Συνεπώς, τόσον η ταμειακή ενημερότητα όσο και η παρέλευση έτους από την εγγραφή του μέλους στο «οικείο» Επιμελητήριο, αναφέρεται αποκλειστικά και μόνο στο «μέλος» του Επιμελητηρίου (δηλαδή την ατομική επιχείρηση ή την οποιαδήποτε νομική οντότητα) και όχι στο φυσικό πρόσωπο, που εκπροσωπεί το μέλος αυτό του Επιμελητηρίου και αποκτά την ιδιότητα του εκλογέα, πληρούμενων των δύο αυτών προϋποθέσεων (ταμειακή ενημερότητα και ένας χρόνος εγγραφής). Η δε μνεία του όρου «οικείο» Επιμελητήριο αποκλείει την προσμέτρηση χρονικών περιόδων εγγραφής του μέλους αυτού του Επιμελητηρίου και σε άλλο Επιμελητήριο.

Όσον αφορά την κτήση της ιδιότητας του εκλόγιμου, ο νομοθέτης είναι σαφής : Απαιτείται, πρώτον, η ιδιότητα του εκλογέα κατά τα ανωτέρω, και, δεύτερον, η πλήρωση της προϋπόθεσης όπως η ιδιότητα του εκλογέα υπήρχε για ορισμένο χρονικό διάστημα προ των εκλογών. Συγκεκριμένα, αναφέρονται δύο περιπτώσεις προϋποθέσεων για την κτήση της ιδιότητας του εκλογίμου :

Πρώτον, ο υποψήφιος (το φυσικό πρόσωπο, που έχει προταθεί ως εκλογέας από τον φορέα του (ατομική επιχείρηση ή νομική οντότητα) να έχει την ιδιότητα του εκλογέα επί δύο συνεχή χρόνια προ των εκλογών στο Επιμελητήριο, στο οποίο θα υποβάλει υποψηφιότητα, δεδομένου ότι

δεν αναφέρει καμιά άλλα ρύθμιση ή άλλο όρο ο νομοθέτης, όσον αφορά την διετή αυτή ιδιότητα του εκλογέα (δηλαδή, δύο συνεχή χρόνια στο ίδιο Επιμελητήριο), που πρέπει να πληροί ο εκλόγιμος. Δεν αναφέρει, δηλονότι, ο νομοθέτης στο σημείο αυτό κάτι περί μεταφοράς της επιμελητηριακής ιδιότητας ή προσμέτρησης της ιδιότητας του εκλογέα σε άλλο Επιμελητήριο, συναγομένου του κανόνα ότι η διετής αυτή διάρκεια πρέπει να διάγεται μόνο στο ίδιο Επιμελητήριο, στο οποίο ο ενδιαφερόμενος θα είναι υποψήφιος.

Δεύτερον, ο υποψήφιος (το φυσικό πρόσωπο, που έχει προταθεί ως εκλογέας από τον φορέα του (ατομική επιχείρηση ή νομική οντότητα) να έχει την ιδιότητα του εκλογέα επί τρία χρόνια συνολικά, είτε συνεχή είτε και διακεκομένα (σπαστά), αλλά τα τρία αυτά χρόνια να συμποσούνται μέσα σε μια πενταετία προ της ημερομηνίας προκήρυξης των εκλογών. Υπογραμμίζεται ότι ο νομοθέτης δεν αναφέρει ότι η προσμέτρηση των χρονικών περιόδων της προ των εκλογών πενταετίας πρέπει να γίνεται στο ίδιο Επιμελητήριο, δεδομένου ότι δεν γίνεται μνεία του όρου «του Επιμελητηρίου» ή «του οικείου Επιμελητηρίου», παρά μόνο γενικώς και αορίστως «Επιμελητηρίου», πράγμα που οδηγεί αβίαστα στο συμπέρασμα ότι από οποιοδήποτε Επιμελητήριο, όπου είχε διατελέσει εκλογέας ο υποψήφιος μπορεί να προσμετρήσει την ιδιότητά του ως εκλογέα, ερειδόμενη (η ιδιότητά του αυτή του εκλογέα) στο ότι ήταν ατομικός επιχειρηματίας, εταίρος σε προσωπική εταιρεία ή ΕΠΕ ή IKE ή μέλος Διοικητικού Συμβουλίου σε ανώνυμη εταιρεία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατά συνέπεια, και ενόψει των ανωτέρω αναλυθέντων, **η πρέπουνσα απάντηση στα ερωτήματα**, που τίθενται στην αρχή της παρούσας, έχει ως εξής :

(α) Στην επιχείρηση (νομικό πρόσωπο ή ατομική επιχείρηση) με ίδρυση/εγγραφή προ 20ετίας σε άλλο Επιμελητήριο και μεταφορά έδρας στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο Πειραιά πριν από 18 μήνες (ήτοι 1 ½ έτος μέλος του ΕΕΠ) έχει δικαίωμα ο εκπρόσωπός της να είναι εκλογέας, δεδομένου ότι ο φορέας αυτός (νομικό πρόσωπο ή ατομική επιχείρηση) έχει συμπληρώσει ένα χρόνο προ των εκλογών από την εγγραφή του στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο Πειραιά, χωρίς την μεταφορά επιμελητηριακής ιδιότητας, η οποία δεν επιτρέπεται για την κτήση της ιδιότητας του εκλογέα. Ο ίδιος εκπρόσωπος θα μπορούσε να είναι και εκλόγιμος, βάσει μεταφοράς επιμελητηριακής ιδιότητας, εφόσον αποδείξει ότι την τελευταία πενταετία προ των εκλογών διετέλεσε για τρία συνολικά (αθροιστικά) χρόνια σε κάποια από τις αναφερόμενες στο Νόμο ιδιότητες του εκλογέα (δηλαδή, σε κάποια από τις

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

5

νομικές μορφές, που αναφέρονται στο Νόμο ή σε ατομική επιχείρηση, άσχετα αν αυτές οι ιδιότητες είχαν κτηθεί και σε άλλο Επιμελητήριο και όχι μόνο στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο Πειραιώς), άλλως δεν μπορεί να είναι εκλόγιμος.

(β) Εκλογέας, που διετέλεσε μέλος Επιμελητηρίου σωρευτικά (αθροιστικά) για τρία (3) έτη, με συμμετοχή ως εταίρος σε διαφορετικά νομικά πρόσωπα ή ως μέλος Διοικητικού Συμβουλίου ή ως ατομικός επιχειρηματίας, ακόμη και σε διαφορετικά Επιμελητήρια, δηλαδή με συμμετοχές σε νομικά πρόσωπα και λειτουργία ατομικής επιχείρησης, ανήκοντα σε διάφορα Επιμελητήρια, μπορεί να είναι εκλόγιμος βάσει μεταφοράς επιμελητηριακής ιδιότητας, μόνο εφόσον η προσμέτρηση (η σώρευση) των τριών αυτών ετών έχει λάβει χώρα την τελευταία πενταετία προ της ημερομηνίας προκήρυξης των εκλογών.

Αθήνα, 11 Ιουλίου 2024
Ο ΣΥΝΤΑΞΑΣ

Σταύρος Βαρδαλάς